

АДЫГЭ ГОЛОС АДЫГА МАКЪ

Адыгэ Республикэм и Правительствэ игъэзет

Ятфэнэрэ сабийхэр къызфэхъугъэхэр агъэшлуагъэх

Адыгэкъалэ ЗАГС-м иотделэу дэтым Иоф-тхьэбзэ гъэшлэгъон бэмышлэу шызэхашцэ-гъагъ. Зыфэгъэхьыгъагъэр зиунагъохэм ятфэнэрэ сабийхэр къызэрэхъухъагъэхэм афэгушлогъэныр, афэхъохъугъэныр ары.

Ахэм афэдэу Адыгэкъалэ-кӀэ тызхэт илъэсым пыкӀыгъэ уахътэм къыхэкӀыгъэр унэгъуитӀу — Лъэцэр зэшъхэгъу-сэхэу Беллэрэ Адамрэ ыкӀи Мыгъхэу Замирэрэ Ибрахьимэрэ яунагъохэр ары.

Ахэр ЗАГС-м икӀэлэ отдел къырагъэблэгъагъэх. КъулыкӀу-шаплэм ипашцэу Цопсын Бел-

лэрэ ащ иофшлэгъоу Лымы-щэкӀо Асерэ ны насыпышлэхэм афэгушлуагъэх, шлоу шыӀэр къадэхъунэу, яунагъохэм зегурылоньгъэ, нэхъой арылынэу, ялфыгъэхэм янасып альэгъоу, ащыгушлукӀыхэу шыӀэнхэу афелъэуагъэх, шлухъафтынхэр афашыгъэх.

Беллэрэ Адамрэ зы шыӀ-

ныгъэ гъогу зэдытхьагъэхэу зегурылохэу зызэдышыӀэхэр илъэс 17 хъугъэ. Лъфыгитф зэдагъотыгъэу дахэу зэдапӀу. Анахыжьэу Джэнэт илъэс 15 ыныбжь, Краснодар сатыу-экономическэ колледжым щеджэ. Ащ къыкӀэлъыкӀуагъэх шъэо-жыехэу Амир, Дамир, Асфар. Апэрэм — илъэс 14, агурэм — 13, ящэнэрэм илъэсигъу аныбжь. Зэшъхэгъусэхэр ятфэнэрэ сабийеу къафэхъугъэм зэреджагъэхэр Сабина. МэзитӀу ыныбжь. Бын-унагъом ышъхъэу Адамэ Лъэустэнхъаблэ хъап-сым Иоф шешлэ. Бысымгуащэр унэгъо хъызмэтым, кӀэлэцӀыкӀу-хэм япӀун-лэжыын афэгъэзагъ.

Мыгу Замирэрэ Ибрахьимэрэ унагъоу зэдашлагъэми да-хэкӀэ игугъу къэпшынэу щыт. Ахэр зегурылохэу, зэдэлужхэу зызэдышыӀэхэр илъэс 12 хъугъэ. Ибрахьимэ автослесарэу, Замирэ Краснодар дэт лэза-плэхэм ащыц бухгалтерэу щэ-лажьэх. Зэшъхэгъусэхэм къа-фэхъугъэкӀэ пшъэшъэжыи цы-кӀуми, Нэфсэти, ыныбжь мэзи-тӀу ныӀап. Ащ шыпӀху нахы-жыиц — Зарина, Айщэт, Беллэ илэх. Анахыжьым илъэсипшӀ, ятӀонэрэм — 7, ящэнэрэм илъэ-сиц аныбжь. Ахэм къакӀэлъы-кӀорэ Аслъан цыкӀоу Нэфсэт ышнахыжьыр илъэситӀу хъугъэ.

Къызэтэхъухъэгъэ сабийхэу зигугъу къэтшыгъэхэр насы-пышлэ, еджэгъашхо хъунхэу, адыгэ лъэпкъым ищытху язы-гъалохэрэм япэрэ сатырэхэм ахэуцонхэу, лъэпкъыр, ялӀа-кӀо, къош-лахылыхэр, янэ-ятэ-хэр ащыгушлукӀхэу псэунхэу тафэлъало.

НЭХЭЕ Рэмзан.

НЕПЭ КЪЫХЭТЫУТЫХЭРЭМ АЩЫЩХЭР:

Я 2-рэ нэклубгъор

Урысые географическэ обществэм зэхи-щэгъэ фестивалыр Москва щыкӀуагъ.

Я 3 – 10-рэ нэклубгъохэр

Телевидение программэр, гороскопыр.

Я 11-рэ нэклубгъор

Адыгэ Республикэм иапэрэ Президентэу Джарымэ Аслъан ыныбжь илъэс 75-рэ мэхъу.

Адыгеим и Лышъхъэ ыцӀэкӀэ къагъэхьыгъэ шлуфэс телеграммэхэр

Лъэпкъхэм языкӀыныгъэ и Мафэ фэшӀ ТхьакӀуцынэ Аслъан къыфэгушлуагъэх Урысыем ухъумэнымкӀэ иминистрэу Сергей Шойгу, партиеу «Единэ Россием» и Генеральнэ совет исекретарэу, Урысые Федерацием и Федеральнэ ЗэлукӀэ и Къэралыгъо Думэ и Тхьаматэ игуадзэу Сергей Неверовыр, Урысыем и Генеральнэ прокурор игуадзэу Сергей Воробьевыр, Къэбэртэе-Бэлъкъар Республикэм и Лышъхъэу КӀокӀо Юрэ. Телеграммэхэм мырэуцтэу арыт:

«Лытэныгъэ зыфэсшырэ Аслъан Кытэ ыкӀор!»

Къэралыгъо мэфэкӀым — лъэпкъхэм языкӀыныгъэ и Мафэ фэшӀ сыпфэгушлэ!

Сыгу къызделэу псауныгъэ пытэ, шыӀэкӀэшлэ уилэнэу, мамырэу упсэунэу, Хэгъэгум пае гъэхъэгъагъэхэр пшыӀнэу сыпфэлъало!

Урысые Федерацием ухъумэнымкӀэ иминистрэу, дзэм игенералэу Сергей ШОЙГУ».

«Лытэныгъэ зыфэсшырэ Аслъан Кытэ ыкӀор!»

Лъэпкъхэм языкӀыныгъэ и Мафэ фэшӀ сыпфэгушлэ!
Анахъ лъэхъэнэ хыпӀэхэми лъэпкъхэм язэкӀотыныгъэ ишлуагъэкӀэ тыхэгъэгу изыкӀыныгъэ къызэрэзэтенэжыгъэр мы мэфэкӀым тыгу къегъэкӀыжьы. Тарихьым а идесэ тызыфигъасэрэр тӀуачӀэ зэхатлъхъэмэ, къыныгъо пстэури дэдгъэзыжыын зэрэтлъэкӀыщтыр ары.

Сыгу къызделэу ори, къыппэблагъэхэми зегурылоньгъэ шъуа-зыфагу ренэу илӀынэу, мамырэу шъупсэунэу, шыӀэкӀэшлэ шъуилэнэу, Иофэу ешъухыжьэрэ пӀпч гъэхъагъэхэр шышъушыӀнэу шъуфэсэло!

Сергей НЕВЕРОВ».

«Лытэныгъэ зыфэсшырэ Аслъан Кытэ ыкӀор!»

Сыгу къызделэу лъэпкъхэм языкӀыныгъэ и Мафэ фэшӀ сыпфэгушлэ! Мы мэфэкӀыр сыдигъуи лъэпкъхэм языкӀыныгъэ, хэгъэгум инепэрэ ыкӀи инеушырэ мафэкӀэ пшъэдэкӀыжь зэрэзэдэтхьырэм, Урысыем икӀэралыгъо гъэпсыкӀэ ихэбзэшлэхэр зэрэплагъэкуатэхэрэм, патриотизмэм ятамыгъэу цытыщт.

Псауныгъэ пытэ уилэнэу, илъэсыбэрэ шлуагъэ къытэу ти Хэгъэгэу уфэлэжъэнэу сыпфэлъало!

Лытэныгъэ къыпфэзышлэу Къэбэртэе-Бэлъкъар Республикэм и Лышъхъэу КӀОКӀО ЮР».

«Лытэныгъэ зыфэсшырэ Аслъан Кытэ ыкӀор!»

Сыгу къызделэу мэфэкӀышхом — лъэпкъхэм языкӀыныгъэ и Мафэ фэшӀ сыпфэгушлэ!

Лъэпкъхэм языкӀыныгъэ и Мафэ обществэр зэрэзэкӀотым, цыфхэр зэрэзэдэлъыжыжхэрэм ятамыгъэу ыкӀи 1612-рэ илъэсым шыӀэгъэ лыхъуж хъугъэ-шлэгъэшхохэм япхыгъэу щыт.

Мы мэфэкӀым тыгу къегъэкӀыжьы тэ зы тарихъ зилэ лъэпкъ зыкӀэу тызэрэщытыр, тикультурэ кӀэнхэр къэтыухъумэхэзэ, зыкӀыныгъэрэ зегурылоньгъэрэ тазыфагу илӀэу хэхъоныгъэ тшыӀным тызэрэфэлэжъэн фаер.

Мы мэфэкӀ мэфэхэм ори, къыппэблагъэхэми, уигупсэхэми мамыр шыӀэкӀэ дахэ, псауныгъэ пытэ, шыӀэкӀэ-псэукӀэ дэгъу шъуилэнэу сышъуфэлъало!

Лытэныгъэ къыпфэзышлэу Урысые Федерацием и Генеральнэ прокурор игуадзэу Сергей ВОРОБЬЕВ».

Адыгэ Республикэм и Лышъхъэ и Указ

А.В. Апэнасэм
щытхъуцӀэу
«Адыгэ Республикэм
изаслуженнэ артист»
зыфилорэр
фэгъэшъошэгъэным
ехьыллагъ

Адыгэ Республикэм икӀуль-турэрэ иискусствэрэ яхэхъоны-гъэ илахышхо зэрэхишыжьэрэм фэшӀ шытхъуцӀэу «Адыгэ Рес-публикэм изаслуженнэ артист» зыфилорэр Апэнасэ Астемир Валерэ ыкӀом — Московскэ театрэу «ЖИВ» зыфилорэм иак-тер фэгъэшъошэгъэнэу.

Адыгэ Республикэм
и Лышъхъэу
ТХЪАКӀУЩЫНЭ Аслъан
къ. Мыекъуапэ,
шэкӀогъум и 5, 2014-рэ илъэс
N 117

Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет иунашъу

2014-рэ илъэсым ия III-рэ квартал
урыпсэунымкӀэ ахъцэ анахъ макӀэу ищыкӀагъэр
гъэнэфэгъэным ехьыллагъ

Адыгэ Республикэм и Законэу 1999-рэ илъэсым мэл-пылфэгъум и 5-м аштагъэу N 119-р зытетэу «Уры-псэунымкӀэ ахъцэ анахъ макӀэр Адыгэ Республикэм шыгъэнэфэгъэным ехьыллагъ» зыфилорэм диштэу Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет унашъо ешы:

- 2014-рэ илъэсым ия III-рэ квартал урыпсэунымкӀэ ахъцэ анахъ макӀэр мыщ фэдизынэу гъэнэфэгъэнэу:
 - зы нэбгырэм тельытагъэу — сомэ 6870-рэ;
 - Адыгэ Республикэм шыпсэхэрэр социальнэ-демо-графии куп шъхьалэхэмкӀэ зэтеутыгъэу:
 - Иоф зышӀэн зыпӀэкӀыхэрэм апае — сомэ 7357-рэ;
 - пенсионерхэм апае — сомэ 5653-рэ;
 - кӀэлэцӀыкӀухэм апае — сомэ 6854-рэ.
- Официальнэу къызыхаутырэ нэуж мэфи 10 зыте-шлэкӀэ мы унашъом кӀуачӀэ илэ мэхъу.

Адыгэ Республикэм и Премьер-министрэу
КЪУМПЫЛ Мурат

къ. Мыекъуапэ,
шэкӀогъум и 5, 2014-рэ илъэс
N 269

Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет иунашью

Къэралыгъо ветеринар уплэкунхэр
республикэм зэрэщызэхэщэрэ Шыклэм
зэхьокыныгъэ фэшыгъэным фэгъэхьыгъ

Урысые Федерацием и Законэу 1993-рэ ильэсым жьоныгуакулэм и 14-м аштагъэу N 4979-1-р зытетэу «Ветеринарием ехьылагъ» зыфилорэм ия 9-рэ статья диштэу гъэпсыжыгъэным фэши Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет унашью ешы:

1. Къэралыгъо ветеринар уплэкунхэр республикэм зэрэщызэхэщэрэ Шыклэу Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет 2014-рэ ильэсым шышъхьэу и 18-м ышыгъэ унашью «Къэралыгъо ветеринар уплэкунхэр республикэм зэрэщызэхэщэрэ Шыклэм ехьылагъ» зыфилорэмкля аухэсыгъэм (Адыгэ Республикэм ихэбзэгъэуцугъэ зэхэуэгогъэхэр, 2014, N 8) зэхьокыныгъэ фэшыгъэнэу, я 9-рэ пунктым ия 2-рэ подпункт мыщ тетэу къэтыгъэнэу:

«2) зэпахырэ узхэр былымхэм къямыгъэутэлэгъэнхэм тегъэпсыжыгъэу ифотхьабзэхэр ыкли нэмыкхэр зэрэхьанхэу, Урысые Федерацием ихэбзэгъэуцугъэу ветеринарием ехьылагъэм фашыгъэ хэукъоныгъэхэр дагъэзыжынхэу организациехэмрэ цыфхэмрэ афагъэпытэнэу, джащ фэдэу а шапхьэхэр зэрагъэцаклэрэм гъунэ лъафынэу».

2. Официальнэу къызыхаутырэ мафэм щегъэжыгъэу мы унашьюм кляучлэ илэ мэхьу.

Адыгэ Республикэм и Премьер-министрэу
КЪУМПИЛ Мурат

Спортым зырагъэушъомбгъуцт

Урысые Федерацием спортимкля иминистрэу Виталий Мутко Адыгэ Республикэм и Премьер-министрэу Къумпил Мурат чъэпыогъум и 30-м Москва зышылоклэм, цыфхэр жъугъэу зыхэлэжьэрэ спортимрэ теклоныгъэшхохэр зыщашырэ спортимрэ Адыгеим хэхьоныгъэ щягъэшыгъэным епхыгъэ иофыгъохэм атегушылагъэх.

Адыгэ Республикэм физическэ культурэмрэ спортимрэклэ и Комитет итхьаматэу Хьасанэкъо Мурати зэдэгущыгъэу хэлэжыгъэ.

Спорт дисциплинэхэм хэхьоныгъэ ягъэшыгъэным, спорт учреждениехэр мылькыкля ыкли техниккля нахьышлюу зетегъэпсыжыгъэнхэм, псэолъаклэхэм яшын япхыгъэ иофыгуабэмэ зэлукулэу хэлэжыгъэхэр атегушылагъэх. Республикэ стадионэу «Зэхьоншынгъэмрэ» цыфхэм япсауныгъэ зыщашыгъэуцт комплексэу поселкэу Гавер-

довскэм шагъэуцурэмрэ яшын зауштытым, джащ фэдэу клялэу Мыекъуапэ щэрыуаплэ зэрэщашыгъэуцт ыкли ар затыцтым атегушылагъэх.

Урысыем спортимкля и Министрствэ икъэралыгъо программэ 2016-рэ ильэсым Адыгеир хэгъэхьыгъэным пае документхэм ягъэхьызырын джыдэдэм ыуж итых. А программэм къыщыдэлытагъ псауныгъэр зыщашыгъэуцт комплексэм муниципальнэ образованиехэм зыщашыгъэушъомбгъуцгъэнэр.

Тазырышхо тыралъхьагъ

Зэхэщэгъэ бзэджэшлэ купым хэтэу
къолъхьэшхом изэлэпыхын хэлэжыгъэм
иоф апэрэу Адыгеим щалуагъ.

Адыгэ Республикэм хэгъэу куоцл иофхэмкля и Министерствэ экономикэ щынэгъончъэнымкля ыкли ахьщэ къолъхьэ тын-лыхыным пэшлюеклогъэнымкля игъэорышлалэ иофышлэхэр ары ащ фэдэ бзэджэшлэхэр къычлэзыгъэщыгъэр.

Республикэм иеджалэ ипащэу пчъагъэрэ къуальхьэ къалызыхыгъэм къыфызэуахыгъэ уголовнэ иофыр зэхэафызэ, хэщэхэр ялэу къуальхьэ гъогъуитло зэралахыгъэр агъэунэфыгъагъ. Бзэджэшлэгъэ зезыхьагъэклэ зэгуцафэхэрэр ахэм зэрэхэщэгъагъэхэр къэушы-

хьатыгъэным пае полицейскэхэм оперативнэ, техническэ иофтхьэбзэ пчъагъэ зэрэхьанфаеу хьугъэ.

Ащ фэдэ иофтхьэбзэхэм яшлуагъэклэ зэгуцафэщыгъэхэм ямысагъэ къычлэгъэщын альэклыгъ. Хьыкумым ахэм ащыщ горэм иоф ылуагъ ыкли сомэ мин 25-рэ хьурэ къуальхьэм итын зэрэхэлэжыгъэмкля ащ тазырэу сомэ миллиони 2-рэ мин 400-рэ ытыжыныу тырилъхьагъ.

Адыгэ Республикэм
хэгъэу куоцл иофхэмкля
и Министерствэ
ипресс-къулыкыу

ФЕСТИВАЛЬХЭР

Зы сыхьаткля Урысыер зэрэщытэу

Зы чыплэм исхэу
зыфэхэ шьолгы-
ри, пси, космоси,
къали, чычлэгъи
къапльыханхэу
амал ялагъ Урысые
географическэ об-
ществэм зэхыщэгъэ
фестивалэу къалэу
Москва щыкляуагъэм
хэлэжыгъэхэм.

Обществэр зыщылэм къыщегъэжыгъэу ащ фэдэ цыф зэлукулэшо зэраугоиогъэр апэрэ. Фестивалыр чъэпыогъум и 31-м къыщегъэжыгъэу шэклогъум и 6-м нэс кляуагъэ.

Зэльашлэрэ шлэныгъэлэжьэр, зеклохэр, сурэттеххэр, телевидением иофышлэхэр фестивалым хэлэжыгъэх. Мафэ къэс иофыгъо шъхьаф горэм тегушылэщыгъэх, етланэ пчыхьэ охьуфэклэ лекциехэм ядэлунхэ, тхылыкляу къыдэклягъэхэм ялэтегъэуцохэм, мастер-класхэм ахэлэжьэнхэ фитыгъэх. Географическэ обществэр зыдэлэжьэрэ, гъашлэм илэныкыо пстэухэм — чылопсым изытет, экспедициехэм, ушэтын зэфэ-шъхьафхэм, обществэм икьутамэхэм иоф зыдашлэхэрэм, нэмыкхэмэ защагъэгозэнэу цыфхэм амал ялагъ.

Фестивалым тикъэралыгъо-шо къыхиубытэрэ чыналэ пстэумэ къарыкыгъэ цыфхэри, къащагъэхьызырыгъэ иофшлагъэхэри хэлэжыгъэх. Москва, Санкт-Петербург, лэпкь округхэм, кощырыпсэу цыфхэм

Игорь Огаев

яшылаклэ зэбгъэшлэныр гъэшлэгъоныгъэ.

Кавказ лэпкьхэм ашырэ шхыныгъохэри фестивалым къыщагъэлэгъуагъэх, цыфхэм арагъэшхыгъэх. Гуцылэм пае, Дагъыстан щыпсэурэ лезгинхэм зэтешыкылар, Ингушетием щашырэ шхын лэшлюу пахвалар, адыгэхэм ашырэ джэнчыпсэу натрыф зыхалъхьэрэр, къэбым хашыкылар шхыныгъохэр, нэмыкхэри зэрэбгъэхьызырыцтхэр арагъэлэгуагъэх.

Зышлогъэшлэгъонхэр «Робинзон ильэуж» зыфилорэ документальнэ фильмым еплыгъэх, хьыкумэу Байкал ычлэ «къыщаклухьагъ», батискафэу «Мир» зыфилорэм ыклоцл ихьагъэх ыкли зыщашыгъагъ.

Астрономием, космосым,

чычлэгъым афэгъэхьыгъэ къэбар гъэшлэгъонхэр зэхыхыгъэх. Зизакъоу къэзыклухьэгъэ цыфхэм ядокументальнэ лентэхэр узылэпащэу щытыгъэх. Уфаемэ, фестивалым китаибзэр цы-зэбгъашлэщыгъэ, уфаемэ, океаным «ишъэфхэр» е Бермудскэ щэнабзэм ишыпкъаплэ къыщыпфалуатэщыгъэ.

Аужырэ мафэм Урысые географическэ обществэм 2012 — 2013-рэ ильэсхэм иофэу ышлагъэм зэфэхьысыжьхэр фашыгъэх.

Фестивалым Урысые географическэ обществэм икьутамэу Адыгэ Республикэм щылэм ипащэу Игорь Огаев хэлэжыгъэ. Иофтхьэбзэр зэрэкуагъэр нахь игъэклотыгъэу тигъэзет къыдгъэхьащт.

(Тикорр.).

Тхьамафэм ихьугъэ-шлагъэхэр

Адыгэ Республикэм хэгъэу куоцл иофхэмкля
и Министерствэ къызэритырымкля, чъэпы-
огъум и 27-м къыщегъэжыгъэу шэклогъум и
3-м нэс республикэм бзэджэшлэгъи 127-рэ
щызэрахьагъ.

Ахэр: цыфыр аулыкыгъэу 1, хьунклэн бзэджэшлагъэу 1, цыфым ыпкынынэ-лынэ шьобж хылыгъэхэр тырашагъэхэу 2, тыгуагъэхэу 42-рэ, гъэпцлагъэ зыхэлэ бзэджэшлэгъэ 13, машинэр рафыжыгъэу 6, нэмыкхэри. Экономикэм ыльэныкыокля хэбзэгъэуцугъэр гъогъу 19-рэ аукуагъэу хэбзэу хьумэкло къулыкьухэм агъэунэфыгъ, республикэм щыпсэу хэрэм гъогъуи 5-рэ наркотикхэр къахахыгъэх. Хэбзэгъэуцугъэр зыкуогыгъэ нэбгырэ 89-рэ агъэунэфыгъ, бзэджэшлагъэу зэхэафыгъэр процент 90-м ехьу.

Блэкыгъэ тхьамафэм Адыгеим игъогухэм хьугъэ-шлэгъи 10 къатехьухьагъ, ахэм къахэ-кыкля нэбгырэ 11-мэ шьобжхэр атещагъэхэ хьугъэ. Ешьюагъэу рулым клэрысхэу водител 68-рэ къаубытыгъ. Гъогурьылоным ишапхьэхэр гъогъу 3518-рэ аукуагъ. Адыгэ Республикэм хэгъэу куоцл иофхэмкля и Министерствэ экономикэ щынэгъончъагъэмкля ыкли ахьщэ къолъхьэ тын-лыхыным пэшлюеклогъэнымкля иподразделение иофышлэхэм зэхэащэгъэ иофтхьэбзэхэм яшлуагъэклэ, гъэ-

пцлагъэ зыхэлэ бзэджэшлэгъэ пчъагъэ зезыхьагъэу Мыекъуапэ щыщ хьулыфьыгъэу ильэс 28-рэ зыныбжымрэ ащ игъусэгъэ бзылыфьыгъэу ильэс 36-рэ зыныбжымрэ къаубытыгъэх.

Мэзэ заулам къыклоцл республикэм щыпсэухэрэм ащыщхэм ядокументхэм якопиэхэр мы нэбгыритлум къызфагъэфедэзэ, банк зэфэшъхьафхэм якьутамэхэу тикъэлэ шъхьалэ дэтхэм ахьщэ чыфэ къалахынымыкля зэзэгъыныгъэхэр адашыщыгъэх. Полицием зэригъэунэфыгъэмкля, зы бзэджэшлэм сатыушыплэ организацие горэм зылот лъэхьаным цыфхэм япаспортхэм якопиэхэр къызлэклягъэхьыгъагъэх, нэужым ахэр ыгъэфедагъэх.

Джырэ уахьтэм уголовнэ иофхэр къызэуахыгъэх, зэрагъэунэфыгъэмкля, мы нэбгыритлум гъэпцлагъэ зыхэлэ бзэджэшлэгъэ 20-м ехьу зэрэхьагъ. Ары пэпчэ бзэджэшлэхэм ахьщэу къалэклахьэщыгъэр сомэ мин 20-м къыщегъэжыгъэу мини 120-м ехьу.

Оперативникхэмрэ следовательхэмрэ зэрегупшысэхэрэмкля, мы пчъагъэхэм анэмыкляу гъэпцлаклохэм джыри бзэджэ-

шлэгъэ 40 фэдиз зэрэхьэгъэн ыльэкыщт. Анахь гъэшлэгъоныр, мыщ фэдэ бзэджэшлэгъэ пчъагъэ ыпэклэ зэрэзэрихьагъэм къыхэкыкля, хьулыфьыгъэм иоф хьыкумым ылогъагъ, ау хьапс тырилъхьэгъагъэл. АР-м и Апшэрэ Хьыкум а унашюр зэблихьугъэ ыкли бзэджэшлэм ильэси 3 хьапс тырилъхьагъ.

Ильэс 29-рэ зыныбжэ бзылыфьыгъэр зыдэхьугъэр амышлэу зэрэклодыгъэм фэгъэхьыгъэ къэбар УФ-м хэгъэу куоцл иофхэмкля и Министерствэ межмуниципальнэ отделэу «Адыгейский» зыфилорэм 2014-рэ ильэсым ионыгъом и 18-м къылэклягъагъ. Ар зыдэшылэр гъэунэфыгъэным пае хэбзэу хьумэкло къулыкьухэм оперативнэ-лыхьон иофтхьэбзэхэр зэхэащэгъэх.

Чъэпыогъум и 27-м къуаджэу Пэнэжыкыуае щыпсэурэ горэм бзылыфьыгъэм ихьадэ къыгъотыгъ. Уплэкунхэм къызэрагъэлэгуагъэмкля, ар зылыхьыуштыгъэхэ бзылыфьыгъэр ары. Следствием икьулыкьушлэхэм уголовнэ иоф къызэуахыгъ.

Полицейскэхэм оперативнэ иофтхьэбзэхэр лъагъэкуагъэхэ-зэ, мы къоджэ дэдэм щыпсэурэ хьулыфьыгъэу ыпэклэ хьапсым дэсыгъэм бзэджэшлэгъэ хьылэрэ зэрихьан ыльэ-кыщтэу къэбар къалэклахьагъ. Охьтабэ темьшлэу ар оперативникхэм къаубытыгъ, зыдэгущылэхэ нэуж ышлагъэм ар еуцолэжыгъ.

Джырэ уахьтэм хэбзэу хьумэклохэм зэхэфынхэр рагъэ-кыкыкы, бзэджэшлагъэм лъапсэу фэхьугъэр агъэунэфы.

◆ ЦЫФЫМРЭ ЦЫНЭНЫГЪЭМРЭ

Адыгэ Республикэм иапэрэ Президентэу, экономикэ шлэныгъэхэмклэ докторэу, профессорэу, спортымклэ дунэе класс зилэ мастерэу, щытхьуцлэхэр кызыфагъэшъошагъэу Джарымэ Аслъан непэ имэфэкл маф — ыныбжь ильэс 75-рэ мэхъу.

Гъашлэм шлушлагъэ щыри

Мэфэклхэр, зэхахьэхэр

Адыгэ Республикэм икьэралыгъо гъэпсыклэ ыгъэпытээзэ, лъэпкыим икультурэ хэхьоныгъэхэр ышыгъэх. Адыгэ шъуашэм, адыгэ быракъым ямэфэклхэм Джарымэ Аслъан ахэлажьэ, мамыр псэуклэр республикэм лъэпкэу исхэм зэрэлагъэкьуатэрэр хегъэунэфыкы.

Гушыгъу «апэрэ» зыфиорэр А. Джарымэм фэгъэхьыгъэу зэрэдгъэфедэрэми узэгупшысэн хэль. Къушхьэчлэхэм я Дунэе зэлуклэу 1994-рэ ильэсым апэрэу Налщык щыкьуагъэм А. Джарымэм адыгэ шъуашэр щыгъэу хэлэжьагъ. Лъэпкэ шъуашэм адыгэхэр зэрэлагъэкьуатэрэр а зэлуклэхом кыщылэгуагъ.

— Адыгэ цыеу Джарымэ Аслъан зыщилэгуагъэр сэры фэзышыгъагъэр, — ело зэлашлэрэ сурэтыш-модельерэу Стлашу Юрэ. — Апэрэ Президентым щысэшлу дунаим кыщигъэлъэгъуагъэу сэлъытэ.

Югославием тилъэпкэгуэхэр кыщыжьыгъэнхэм Джа-

сменыр зыщапугъэм, иапэрэ тренер ыцлэ. Ау журналистыр зэклэмкли бгъэмысэныр къезгъэкьурэп...

— Спортым гъэхьагъэ щашыным фэшлэ экономикэм изытет имэхьанэ цыкьлоп.

— Ащи узэгупшысэн хэль. Сэ къасломэ шлоигъор агу етыгъэу иреспубликэ, икьалэ, икьуаджэ ацлэклэ зэнэкьокьухэм ахэлажьэрэмэ плуныгъэу ялэр ары. Гандболымклэ тренер цлэрылоу тилэгъэ Джэнчэтэ Султлан игъэхьагъэхэр цыфхэм агъэшлагъо. Командэу «Адыфым» ар итренер шъхьалэу щытыгъ, гъогуитло джэрэ медальхэр тигандболлисткэмэ къыдахыгъэх. Мыекъуапэ цагъэсэгъэ пшъашэхэм Европэм, дунаим апэрэ чыплэхэр къащыфагъэшъошагъэх.

Владимир Максимовыр атлетикэ онтэгъум пылгыгъ, баскетбол ешлэщыгъ. Гандболымклэ дунаим цлэрылоу щыхьугъ. Ащ ехьыллэгъэ къэбархэри Джарымэ Аслъан кытфилотагъэх. Аужырэ ильэсхэм спорт псэолэ инхэр тиреспубликэ зэрэцагъэпсыхэрэм плуныгъэ мэхьанэ ин илэу ылытагъ.

Ублаплэр

Адыгэ къоджэ хэхыгъэмэ ащышэу Еджэркъуае Джарымэ Аслъан кыщыщыгъ. Ильэси 10 ыныбжьэу мэкъуао кьощыгъ. Осэпсым хэтэу уцгъэклыгъэр щэмэдджклэ риупкыныр Джарымэм непи иклас. Щэмэджыр кыштэу шьофым зихьэклэ, жы къабзэм иор кызыррищэрэм егъэгущо. Тыкъэзыуцухьэрэ дунаим идэхэги гуклэ нахьышлоу зэхешлэ.

Политикэр, культурэр, спортыр, щылэныгъэм ильэныкьо зэфэшхьафхэр зыпштэхэклэ, А. Джарымэр цлэрылоу щыт. Адыгеим автономие 1922-рэ ильэсым илэ зэрэхьугъэм Джарымэ Аслъан кытегушылээзэ, 1917-рэ ильэсым Октябрэ революциеу щылагъэм мэхьанэу ритырэу уегъэгъуазэ. Урысые империем зэо-банэу щыкьощтыгъэхэм адыгэхэр ахэткьухьагъэхэп. Автономие зэралэм ишлуагъэклэ лъэпкэу кызытэтенэжыи цыф гъэсагъэхэр ялэ хьугъэх, якультурэ зиушъомбгъугъ.

Республикэм кытфихьыгъэр

1991-рэ ильэсым Адыгеир Краснодар краим кыхэхьыжыгъ. Адыгэ Республикэ тилэ зэхьум, гимныр, къэралыгъо тамыгъэр, быракъыр, Конституциер аштагъэх. А ильэсхэм Джарымэ Аслъан республикэм икьэралыгъо гъэпсыклэ зэрэхэлэжьагъэм кыхигъэщырэр лъэпкыбэ зыщыпсэурэ Адыгеим хэбзэ шапхьэхэм адиштэу хэкыплэхэр кызырригъотыщтыгъэр ары.

Краснодар краим иадминистрацие ипашэу щытыгъэ Николай Кондратенкэр, нэмыкь ныбджэгъухэу гъунэгъу краим щырилагъэхэм Джарымэ Аслъан шлуклэ къатегушылэ. Адыгеим гъогуо кыкьлугъэм иепллыкьлэхэр кыриуалэхэ зыхьуклэ, спортым кыщыублагъэу щысэхэр къэхьых.

— Краснодар краим Адыгеир кызыхэхьыжыым, къэралыгъо гъэпсыклэ шъхьаф тилэ хьугъэ, — къелуатэ Джарымэ Аслъан. — Тиспортсменхэм нахьышлоу къагурылуагъ Адыгеим щытхьур кыфахьыным зэрэфэбанэхэрэр. Спортым илхьухьэхэм Олимпиадэ джэгунхэм, дунаим, Европэм язэнэкьокьухэм медальэу къащыхьэхэрэм Адыгеим ыцлэ къахьыщтыгъэп. Дзюдомрэ самбэрэклэ банэщтыгъэхэ Хьэпэе Арамбий, Владимир Невзоровыр, Емыж Арамбий, нэмыкьхэри Краснодар краим икомандэ ыцлэклэ зэнэкьокьухэм ахэлажьэщтыгъэх. Адыгеим игугъу къашыщтыгъэп.

— Ащ журналистхэм ялажыи хэльэу сэлъытэ.

— Тэрэз зыфапторэр. Журналистыр клэрэупчлэба спорт-

хым кыкьлоцл самбэмклэ апэрэ разрядым ишапхьэхэр ригъэкьугъэх. Студентхэм, профсоюзхэм, нэмыкьхэм яхэгъэгу зэнэкьокьухэм ахэлажьээзэ, медальхэр кыдихьыщтыгъэх.

Адыгэхэмклэ апэрэу самбэмклэ спортым имастер хьугъэ Джыракъые кыщыщыгъэ Шъхьафыжь Къэплъан — 1961-рэ ильэс. Джарымэ Аслъан СССР-м спортымклэ имастер щытхьуцлэр 1962-рэ ильэ-

рымэ Аслъан илахьышлоу хышыхьагъэр тарихьым кыхэнагъ.

Ильэс 70-рэ А. Джарымэр зэхьум, Мыекъуапэ щуубли, автомашинэр ежы ыгъэлорышлээзэ Къырым кьогъагъэ. Ялтэ ныбджэгъоу щырилэхэм алукулэгагъ. Лъэцэрыкьо Аскэр гушылэгъу зэрэфэхьугъагъэр Джарымэ Аслъан щыгъупшэрэп.

Адыгэ Республикэм и Лышхьэу Тхьакьлущыне Аслъан, республикэм ихэбзэ кьулыкьушлэхэм ягъусэу Джарымэ Аслъан Мыекъуапэ щыкьлорэ мэфэклхэм ахэлажьэу тэлъэгъу, Адыгеим иэкономикэ зэрэхьэтэщтым, цыфхэм ящылаклэ нахьышлу зэрэхьуцтым ащ ицыхьэ тель. Гъашлэм шлушлагъэу щырилэм рыгушхонэу чыплэ ит, общественнэ лофыгъохэм ахэлэжьэныр шэнышлу фэхьугъ.

Ишхьэгушэу Фатимэ кызырриуагъэу, игукъэклыжьхэр етхы. Ари лощлэн хэхыгъэу щытыш, игухэлхэр кыдэхьунхэу, бэгъашлэ хьунэу фэтло.

ЕМТИЛЬ Нурбий.

Андыгэ Республикэ Чеслав ыныбжь ильэс 75-рэ хьугъэ

Европэ культурэм ар щыцлэрылу, дунаим тет адыгэхэм дэгоу ашлэ. Мэфэ зауэлкэ узэклэлэбэжымэ, ныбджэгухэр, нэлуасэхэр тигьусэху Ч. Андээрэкьом ыдэжь тыщылагь.

Нэгүшлү, гукъэкыжь дэгьу зэрилэр кыхэщы. Еплорэр зэхехы, упчлэм джэуапыр зэгькыгъу кыретыжьы. Аужыр мэээ заулам хьылъу зэрэсымэджагъэр кыхэщымы, къэбару кылуатэхэрэм уагъэгугъэ. Гьэтхэ къэгъэгъэ лэрамым кышыулабгъу бжыхъэ ошлү мэфэ рэхьатым гуклэ укырещалэ.

Пщэрыхьаклор хэта?

— Унагъо сызехьэм пщэрыхьаклэ сшлэщтыгъэп, — келотэжьы щхызэ Андээрэкьом Чеслав ишхьэгъусэу Светланэ. — Кленклэмрэ картофымрэ зэхалъхъэхи жьапхъэр хьакум зытесэгъуцом, зэклэри зэхэзгъэстыхьагъ. Сэрыклэ ар гухэкышхуагъ. Хэшылк зыфыуимылэм пае Чеслав уигъамысэныр ишэнэп...

Композиторыр ишхьэгъусэ игукъэкыжьхэм ядэлузэ, хэщэ-

Иорэд егъашлэм жьынчышт

Ащ фэдэ артистхэу мэкъэ лэтыгъэклэ ордэ кьэзылохэрэр гьотыгъуаех. Урысыем изаслуженнэ артистэу, Адыгеим инароднэ артистэу, медалэу «Адыгеим и Щытхъузе-хьэр» кьызыфагъэшшоагъэу, Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо премие илауреатэу, Урысыем икомпози-торхэм я Союз хэтэу Андээрэкьом Чеслав ильэс 75-рэ непэ мэхъу.

хэм ахэтэу ордэ кылоштыгъ, произведениехэр ыусыщтыгъэх. Адыгэ къэралыгъо университетым искусствэхэмклэ и Институт ильэсыбэрэ ныбжыклэхэр щыригъэджагъэх.

Ч. Андээрэкьом итворчествэ кьэзыгъэбаирэр гуклэ зэрэусэрэр ары. Тарихьым кыпкырыкызы, ильэпкь кырыкылауагъэр искусствэм ыбзэклэ кьелуатэ. Кавказ заом фэгъэхьыгъэу Мэщбэшлэ Исхьакъ игушлэм атехыгъу «Убыххэр» зыфилоэр ыусыгъ. Заомрэ машлопрэ тхьамыклагъоу кызыдахьырэр кырилотыкы шоигъоу Мэщфэшлү Нэдждэт ыусыгъэм тыхыгъэми гур псынклэу зэлъеклэ.

Мэщбэшлэ Исхьакъ, Бэрэтэрэ Хьамид, Къумпыл Къадырбэч, Нэхэе Руслъан, Жэнэ Къырымызэ, Къуекъо Налбий, Мэхьош Руслъан, Бэгъ Нурбий, нэмыкхэм атехыгъэхэм тамэ арити, ордэхэр ыусыгъэх. Къэбэртэе-Бэлькъарым кышыхьугъэ Апэнэс Астемир артист ныбжыкы, Москва щэпсэу. Ащ иконцерт Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо филармоние шэклогум и 5-м щыкылауагъ. «Адыгэ нысэр унэм итэщэ» зыфилоу Тхьабысым Умар ыусыгъэр дунаим щызыгъэшлэагъэр Андээрэкьом Чеслав ары. Астемир ирепертуар а ордэдыр хигъэхьагъ. Москва кыкылыгъэ купэу игъусэм а ордэдыр адыгабзэккы, урысыбзэккы, нэмыкы бзэхэмкы залым цагъэжынчыгъ.

Лыгъи, шыпкъэныгы зыхэлъ композиторэу Ч. Андээрэкьом лоф дэшлэныр сыдэу хьопсагъуа! Мы сатырхэр кьэзытхырэ журналистым игушлэхэм атехыгъэ ордэхэу «Си Адыгей», «Щынджые

Музыкальнэ училищыр Налщык, консерваториер Ленинград къащиухыгъэх, композиторхэм яшлэныгъэ зыщыхагъахьорэми щеджагъ.

тыкыгъ, тальэныкы кьэпльагъ. Ыпхьоу Марзыет тапашхъэ ит. Музыкальнэ искусствэмрэ гъэсэнэгъэмрэ зэлякыгъэ унагъом щызэхэпхырэ умыгъэшлэгэнэу хьурэп. Марзыет лэкыб хэгъэгухэм ащылагъ, шлэныгъэм епхыгъэ зэлуклэшхомэ ахэлэжьагъ.

Гупчэм Ч. Андээрэкьом ыцлэ фаусыгъ

Чеслав ыкыоу Долэт искусствэхэмклэ Адыгэ республикэ колледжэу У. Тхьабысымым ыцлэклэ щытым щеджагъ. Санкт-Петербург дэт консерваториер ишлэныгъэ шыгъэхьуагъ, композитор сэнэхьатыр кыхыгъ. Александрискэ театрум иди-ректор игуадзэу лоф ешлэ. Ащ даклоу, ныбжыкыкыкыкы классикэм дэлажьэхэрэм ягупчэу кызылэуихыгъэм ятэ ыцлэ ехы. Долэт ипроизведениехэр Санкт-Петербург, Москва, Темыр Кавказым, лэ-кыб хэгъэгухэм ащэ-лух. Бэмышлэу фестивалым хэлажьы,

Адыгэ фольклорым дэлажьэзэ, ижьыр лэпкь ордэи 10-м нахыбэ кыуыгъоижы, хэкужтым лэпсэ щаригъэгъотыжьыгъ.

Адыгэ клэлэгъэджэ колледжэу Андырхьое Хьусенэ ыцлэклэ щытым адыгабзэмкыкы иклэлэгъаджэу Андээрэкьом Светланэ исэнэхьаткы дэгоу лоф зэришлэрэм фэшл щытхьуцлэхэр кыфаусыгъэх. Пщэрыхьаным зызэрэфигъэсагъэм кытегъушылэзэ, шхьэгъусэу илэм щэлагъэу хэлъыр хегъэунафыкы. Лэпкь шэн-хабзэхэр ныбжыкыкыкыкы ягъэшлэгъэнхэмкыкы клэлэгъаджэм бэ зэрельтыгъэр Светланэ зыдешлэжьы. Унагъом рэхьатныгъэу, зэгурылоныгъэу ильыр лофыгъошлэхэм егъэжаплэ зэрафэхьурэм бэшлагъэу гу лытагъ.

Ч. Андээрэкьом итворчествэ кьэзыгъэбаирэр гуклэ зэрэусэрэр ары. Тарихьым кыпкырыкызы, ильэпкь кырыкылауагъэр искусствэм ыбзэклэ кьелуатэ.

илофшлагъэ осэ ин кыфашыгъ. Произведениеу ыусыхэрэм тядэлузэ, чэчэн, адыгэ лэпкь ордэды-шьохэр зэрахыгъэхьэрэр кыхэтэгъэщы.

Тильэпкь искусствэ дунаим щызэльашлэнымкыкы ащ фэдэ произведениехэм ямэхьанэ зыкьелэты. Андээрэкьом Чеслав зэри-лытэрэмкыкы, лэпкьхэр зэфэ-зыщэрэ музыкэр хэгъэгугъэ зэфэш-хьафхэм нахыбэрэ ащылун фае.

Зыщыригъэ-жыагъэр Коцхьабл

Андээрэкьом Чеслав 1939-рэ ильэсым шэклогум и 7-м Коцхьаблэ кышыхьугъ. Лэпкь искусствэр зыщагъэлэпэрэ унагъом зэрэщапугъэр гъэзетхэм, тхыльхэм бэрэ къащыха-утыгъ. Тэ анахьэу тыналэ зыте-

СССР-м, Чэчэным, Адыгеим янароднэ артистэу, зэльашлэрэ ордэлоу Иосиф Кобзон гушылэгъу тызыфэхьум, мэкъэ лэтыгъэ дахэ зилэу тыхэгъэгугъу щыпсэурэ артистхэм ацлэ кырилозэ, апэрэхэм ащыщэу Андээрэкьом Чеслав кыхыгъэщыгъагъ.

тыдзагъэр Москва Союзхэм я Унэу дэтым Ч. Андээрэкьом ордэ кышыллуи, лауреат зэрэхьугагъэр ары. Я 9-рэ классым клалэр а лэхьаным щеджэщтыгъ. Музыкальнэ училищыр Налщык, консерваториер Ленинград къащи-ухыгъэх, композиторхэм яшлэ-ныгъэ зыщыхагъахьорэми щеджагъ.

Ленинград лоф щышлэнэу ри-

иорэд», «Джэныкы машлү», «Адыгэ шьуаш», «Адыгэ быракъ», «Ным иорэд», нэмыкхэри ыусыгъэх. Композиторым ордэдыр кыхыхырэ кьодыеп. Исствэем плуныгъэ кыуачлэу илэр цыфхэм альгыгъэсы, агуригъало шоигъу.

Иосиф Кобзон кытитылауагъэр

СССР-м, Чэчэным, Адыгеим янароднэ артистэу, зэльашлэрэ ордэлоу Иосиф Кобзон гушылэгъу тызыфэхьум, мэкъэ лэтыгъэ дахэ зилэу тыхэгъэгугъу щыпсэурэ артистхэм ацлэ кырилозэ, апэрэхэм ащыщэу Андээрэкьом Чеслав кыхыгъэщыгъагъ.

Андээрэкьом Чеслав иубилей фэгъэхьыгъэ зэхэхьэхэр мы мафэхэм тиреспубликэ щыклоштыкы. Зэлуклэгъухэм ямэхьанэ кьэзылэтырэр композитор ыкы ордэлоу цлэрылом тамэ зэритыгъэ произведениехэр дунаим щэжынчыгъэ ары.

Опсэу, Чеслав! Уинасып зыдэплэгъужьэу ушылэнэу, бэгъашлэ ухьунэу пфэтэлэ. Джыри ордэдыбэ уусынэу сыпфэлэло.

ЕМТИЛЬ Нурбий.

Зэхэзыщагъэр ыкы кьыдэзы-гъэкырэр:

Адыгэ Республикэм лэпкь Иофхэмкы, лэкыб къэралхэм ащыпсэурэ тильэпкьэгъухэм адырлэу зэпхыныгъэхэмкыкы ыкы кьэбар жьугъэм иамалхэмкы и Комитет Адресыр: ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер зыдэшыр:

385000, кь. Мыекьуапэ, ур. Первомайскэр, 197.

Телефонхэр:

приемнэр: 52-16-79, редактор шхьагъэм иапэрэ гуадзэр: 52-49-44,

редактор гуадзэр-пшгъэдэжыгъэ зыхьыр секретары: 52-16-77.

E-mail:

adygvoice@mail.ru

Зыщаушыхьатыгъэр:

Урысые Федерацием хэутын Иофхэмкы, телерадиокъэтынхэмкы ыкы зэлы-лэсыкы амалхэмкы и Министерствэ и Темыр-Кавказ чьылэ гъэоры-шлэп, зэраушыхьа-тыгъэ номерыр ПИ №ТУ23-00916

Зыщыхаутырэр

ОАО-у «Полиграф-ЮГ», 385000, кь. Мыекьуапэ, ур. Пионерскэр, 268

Зэклэмкы пчъагъэр 4046

Индексхэр 52161 52162 Зак. 3220

Хэутынм ушыкылтхэнэу щыт уахьтэр Сыхьатыр 18.00 Зыщыкылтхэгъэхэ уахьтэр Сыхьатыр 18.00

Редактор шхьагъэр Дэрбэ Тимур

Редактор шхьагъэм иапэрэ гуадзэр

Мэщлэжы Саид

Пшгъэдэжыгъэ зыхьыр секретары

Гьогъо Зар

